

Ne budite zabrinuti

Ivan KOPREK

U perspektivi je općeljudskog iskustva nepobitna činjenica prolaznosti. Govorimo, sve prolazi makar očekujemo da se sve opet vrati. Ritam se godišnjih doba izmjenjuje mimo nas, neminovno. Iz zemlje je i ovog proljeća opet niknula trava i cvijeće, ptice su i ovog proljeća marljivo svijale gnijezda.

Sve se dakle vraća, samo čovjek putuje u nepovrat. Putuje i onda dok stoji na mjestu. Putuje, jer mu duh ne pozna sidrišta. Ništa za nas nije definitivno ostvarivo, ništa se za nas ne da po definitivnoj mjeri uramiti i pohraniti u galeriji ostvarenja. Nismo ono što jesmo, mi tek postajemo u nemiru i traganju.

Nu, u svemu tome opasno je ostati sam, bez suputnika i prijatelja, bez vođiča. Potreban nam je bez sumnje netko tko nas vodi, tko se brine za našu sigurnost. Ostaje za nas bolno, možda i spasonosno, iskustvo da nam konačno ništa ne taži žed i ne siti glad. Jer, ne tište nas samo brige za jelo i piće; ne zabrinjava nas samo odijelo i novac. One koji nemaju brine ono da imaju, one koji imaju da još više imaju, bolesne brine zdravlje, studente ispiti. Svi se brinemo za sutra, za budućnost, čežnja na čežnju, briga na brigu.

Brige nas progone do u noć, otimaju nam san i sijede kose. Postoje trenuci i situacije u kojima ništa ne možemo napraviti, gdje naprosto postajemo objekti nekog procesa kojim sami ne možemo upravljati, koji nas nosi, rastače, otima. Pa zar je Božja riječ u Evandeljima uopće »radosna vijest« kad nam tvrdi da svaki dan ima tako mnogo briga? Očekivali bismo da će nam bar ona ponuditi model bezbrižnog života, da će nam ona osigurati sutra.

Uostalom mogli bi se u strategiji naših domišljaja cinički tješiti da bi bezbrižnost danas u perspektivi budućnosti za nas značila isto što i neodgovornost. Nije li baš u tom smislu neodgovorno nemati nikakve brige? Ne želi li Evandelje biti zaista »opijum« za nas, »realiste«? Ne želi li nas ono za nekoliko trenutaka obmanuti zaboravom sve težine, odgovornosti i važnosti života? Nije li ono za našu prosudnu moć bijeg u neodgovornost?

Ma kako god nam se ova domišljanja, sumnje i pitanja činila plauzibilnima, to sam uvjeren, držim, naime, da ona izviru iz naše promišljene umi-

šljenosti, naše činičke preuzetnosti da sami preuzmemo kormilo u svoje ruke, da sami osiguramo sutra.

Vodi nas logika budućnosti. Zaključujemo: danas će sutra biti jučer. Zaista, mi ne živimo u prošlosti, nego u sadašnjosti s pogledom, valja pridodati i istaknuti, s plašljivim pogledom na moguće, nesigurno i nepoznato sutra. Strah, to je sutrašnji dan. Pitamo: što ćemo jesti? što ćemo piti? u što ćemo se obući? Brigujemo da bismo postali bezbrižni, znajući čak da nikada nitko brigama nije postao bezbrižan.

U svijetu napretka i tehnike, u svijetu briga i katastrofa Bog nudi svoj program i model življenja samo za one koji su spremni vidjeti i čuti. Poznaje Bog čovjeka. Zna on za sve njegove brige i želje. On želi da se ljudi brinu, da planiraju, da rade. Ne osuđuje on naše želje i težnje, nego nas samo poziva na bezbrižno siromaštvo. A od tog siromaštva nitko ne može pobjeći. Ne trebamo stoga umišljati da ćemo sami sebi osigurati sutra. Ne trebamo sebi umišljati da je sutra samo naša stvar. Ne trebamo se brinuti za sutra, mi u konačnici to i ne možemo.

Možemo li sa svim svojim brigama produžiti život samo za jedno »sada«? U brigama smo i težnjama, da, u svemu konačno, djeca brižnog Oca na nebesima. Fiktivna ali dubokoumna priča o nekom zabrinutom i umišljenom vrapcu trebala bi glasiti ovako: Kako se približavalo proljeće, to su starog, životom prokušanog vrapca obuzimale brige i strah. Jednog se tako podneva taj zabrinuti vrabac zamislio nad svime što ga i ovog proljeća čeka. Već je odredio gdje će sviti svoje gnijezdo i dok je on u potankostima sve doumljivao, sve mu se još više učinilo dosadnim i za njega preteškim. Legao je na leđa i ukočeno ispružio noge ravno prema nebu. Govorio je u sebi: moj je obzor briga beskrajn, baš kao ovo nebo koje evo svojim nogama trebam podupirati. I dok je on tako raspredao klupko svoje argumentacije i u sebi pribirući tkao svoju strahom prožetu budućnost, približio mu se drugi vrabac i priupitao ga zašto je baš zauzeo takav položaj, da mu možda nije slabo. »Podupirem nebo, pusti me. Znaš kad bi se samo i pokrenuo, nebo bi se srušilo!« U domišljanju razloga svoje zabrinutosti za sutra puhne u jednom trenu vjetar i strese sa starim olukom na kojem su ova dva vrapca »divanila«. Od iznenadne škripe oba se preplaše i odlete a da se nebo nije srušilo.

Mogli bi se smijati nad umišljenim vrapcem iz ove izmišljene priče. Možemo se smijati fiktivnoj priči o vrapcu; izmišljenoj, velim, jer se tako nešto u svijetu vrapaca i ne događa. Ako se smijemo vrapcu, smijemo se samima sebi jer je tako nešto moguće samo u našem svijetu.

U kontekstu naših briga i zabrinutosti Evanđelje nam otkriva istinu, da nam samo Jedan - Jedini - osigurava sutra. Njega valja nazvati Ocem. Zna naš nebeski Otac sve što nam treba. Na nama je samo da ostanemo spremni vidjeti i čuti, učiti od trava i ptica, čitati knjigu prirode, rasti u svijesti

blizine brižnoga nebeskog Oca. Kad bismo bili prepušteni samo samima sebi, kad bismo sami svijali gnijezda svoje sigurnosti, živjeli bismo preuzetno i umišljeno.

Možda se ta naša preuzetnost i umišljenost katkada očituje i tako da želimo i jedno i drugo, da uistinu prepustimo dio kompetencije nad sutra Bogu, a dio zadržimo sebi; da negdje u svom egoistički obojenom zakutku pravimo oltarić za svoje planove, i posipamo tamjanom svoje proračune. Kanimo se toga. Opustimo se za ovih vrućih dana. Zaslužili smo odmor. Neka nas pritom vodi Božja riječ:

»Kažem vam ne budite zabrinuti za sutra!« Netko tko računa s Bogom ne treba ostati zabrinut.

Ako je točno da je Bog naš Otac, tada on tako i djeluje. S pravom se očekuje od Oca da se brine za svoju djecu, da ostane budan nad svojima. Tu istinu, istinu providnosti Božje, ne bismo kao vjernici, kao djeca Božja, smjeli nikada smetnuti s uma. Istina, mi u svojoj brzopletosti i smušenosti u planiranju mnogo toga zaboravimo (katkad je čak i važno da nešto zaboravimo!), ali nikada ne bismo smjeli zaboraviti govor bezbrižnosti cvijeća i ptica.

U našu misao, da, u naš život, u naše brige, u strah i očaj upada ON, Bog buditelj, oživitelj, zbrinjavatelj i Otac. U vremenu briga i nesigurnosti, u varavom tijeku vremena bit ćemo bezbrižni i sigurni ako se prepustimo Njemu, ako mu poklonimo svoje povjerenje, ako mu otvorimo i predamo sve što imamo, svoje siromaštvo, svoju slobodu.

Sloboda, naime, kao i sutra živi od siromaštva, od nade. Srce je svakog nadanja vrijeme jednog sutra. Kao strpljivost i čekanje, kao nesigurnost, vrijeme, sutra, sutrašnji dan, za nas je pitanje, obveza, потрага, molba, zaziv, molitva i milost. Ne brinite se tjeskobno za sutrašnji dan, sutrašnji će se dan brinuti sam za se.